

Til lovforslag nr. L 204

Folketinget 2014-15

Skriftlig fremsættelse (5. maj 2015)

Justitsministeren (Mette Frederiksen):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om Politiets Efterretningstjeneste (PET) og toldloven (Politiets Efterretningstjenestes adgang til oplysninger om flypassagerer i terrorsager m.v. og SKATs håndtering af oplysninger om flypassagerer i forbindelse med toldkontrol m.v.)

(Lovforslag nr. L 204).

Det er af afgørende betydning for Politiets Efterretningstjenestes (PETs) forebyggende og efterforskningsmæssige indsats mod bl.a. terrorisme, at tjenesten har hurtig og effektiv adgang til oplysninger om, at personer med mulig tilknytning til terrorvirksomhed er på vej til eller fra Danmark.

Siden tegningesagen i 2006 har terrortruslen mod Danmark været stigende. Center for Terroranalyse (CTA) vurderer, at terrortruslen mod Danmark er alvorlig. Det vil sige, at der i Danmark og i udlandet er personer, der har intention om og kapacitet til at udføre terrorangreb i Danmark.

Trusselsniveauet har ikke ændret sig de seneste år. Men truslen har ændret karakter. Bl.a. udgør konflikten i Syrien og Irak nu den væsentligste faktor i trusselsbilledet. Mindst 115 personer er eller har været udrejst fra Danmark. Ca. halvdelen befinder sig nu igen i Danmark. Konfliktområdet tiltrækker fortsat både nye rejsende og personer, der tidligere har været udrejst. De personer, der udrejser, tilslutter sig nu i altovervejende grad Islamisk Stat i Irak og Levanten (ISIL).

De såkaldte udenlandske krigere ("foreign fighters") har ofte været i militante træningslejre og deltaget i kamphandlinger. I nogle tilfælde har det yderligere radikaliseret dem og givet dem færdigheder og en parathed til vold, der sætter dem i stand til at gennemføre terrorangreb i Danmark. Det kan være terrorangreb, der kan iværksættes med kort planlægningshorisont og med lettilgængelige midler, enten på eget initiativ eller efter instruktion fra grupper i udlandet.

Regeringen vil til enhver tid forsvare Danmark og sikre borgernes tryghed. Regeringen er derfor vedblivende optaget af at sikre de nødvendige redskaber og ressourcer til de myndigheder, som står vagt om danskernes sikkerhed.

Regeringen har med henblik på at imødegå truslen fra "foreign fighters" i februar 2015 fremlagt udspillet "Et stærk

værn mod terror", der indeholder tolv nye initiativer mod terror.

Lovforslaget, der udmønter initiativ nr. 4 i udspillet, har til formål at styrke PETs mulighed for overvågning af, om personer med mulig tilknytning til terrorvirksomhed er på vej til og fra Danmark. Det vil gøre tjenestens forebyggende og efterforskningsmæssige indsats mod terrorisme mere effektiv.

Med lovforslaget vil PET kunne få adgang til de oplysninger, som luftfartsselskaber registrerer om passagerer og besætningsmedlemmer (PNR-oplysninger) i forbindelse med rejser til og fra Danmark.

Lovforslaget indebærer nærmere en ændring af toldloven, så luftfartsselskaberne får pligt til at give told- og skatteforvaltningen oplysninger om passagerer og besætning på luftfartøjer, som virksomhederne er i besiddelse af. Sigtet hermed er, at luftfartsselskaberne løbende (automatisk) meddeler SKAT de nødvendige PNR-oplysninger, og dermed skabe grundlag for, at luftfartsselskaberne giver oplysningerne til den it-løsning, som SKAT er ved at etablere, så håndteringen af oplysningerne kan ske digitalt.

Toldkontrollen vil dermed også blive mere effektiv, idet en sådan it-løsning vil kunne danne grundlag for en mere effektiv og intelligent risikoanalyse på basis af erfaringer, efterretninger og andre informationer. Dermed vil der kunne ske en bedre og mere systematisk vurdering af, hvilke passagerer der skal udvælges til egentlig toldkontrol, og hvilke passagerer der ikke skal foretages kontrol af.

Lovforslaget indebærer endvidere en ændring af lov om Politiets Efterretningstjeneste, således at told- og skatteforvaltningen skal videregive oplysninger om passagerer og besætning på luftfartøjer til PET, hvis tjenesten vurderer, at oplysningerne kan have betydning for varetagelse af tjenestens opgaver vedrørende forebyggelse og efterforskning af overtrædelser af straffelovens kapitel 12 og 13 (terrorismen, spionage mv.)

PET vil således via SKAT kunne få adgang til PNR-oplysninger, som bl.a. vil kunne omfatte navn, rejserute, destination, dato, flyselskab, navne på medrejsende samt kontaktoplysninger på den person, der har reserveret billetten. PET vil kunne få adgang til oplysningerne uden retskendelse. Det svarer til den model, der følger af både luftfartslovens § 148 a (der blev indført med anti-terrorpakke II, men dog ikke er sat i kraft) og PNR-direktivforslaget. SKATs

indhentning af oplysninger til brug for toldkontrol vil – lige som tilfældet er i dag – ligeledes ske uden retskendelse.

Lovforslaget er udformet således, at oplysningerne opbevares og håndteres på forsvarlig måde og i overensstemmelse med reglerne i persondataloven, forvaltningsloven og PET-loven. Forslaget understøtter endvidere en så administrativ smidig løsning som muligt. Det gælder også for luftfartsselskaberne, der vil kunne give oplysninger i de former, som allerede anvendes af luftfartsselskaberne, og som luftfartsselskaberne er bekendt med fra andre lande.

Det foreslås, at justitsministeren fastsætter tidspunktet for lovens ikrafttræden. Ikrafttrædelsestidspunktet kan således blive sammenfaldende med udstedelsen af den bekendtgørelse, hvori der bl.a. vil skulle fastsættes nærmere regler for, hvordan PNR-oplysningerne stilles til rådighed for told- og skatteforvaltningen, og med hvilke intervaller oplysningerne skal meddeles.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget og de ledsagende bemærkninger, skal jeg hermed anbefale lovforslaget til det Høje Tings velvillige behandling.